

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА

СВІТОВА ЕКОНОМІКА

ПІДРУЧНИК

За редакцією
професора А. П. Голікова, професора О. А. Довгаль

Затверджено Міністерством освіти і науки України

Харків – 2015

УДК 339.9(075.8)
ББК 65.5я73
С 24

Рецензенти:

Коломієць Г. М. – доктор економічних наук, професор (Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна);
Румянцев А. П. – доктор економічних наук, професор (Київський національний університет імені Тараса Шевченка);
Якубовський С. О. – доктор економічних наук, професор (Одеський національний університет імені І. І. Мечникова).

Автори:

А. П. Голіков, О. А. Довгаль, С. В. Беренда, Н. А. Казакова,
М. О. Лазарчук, В. І. Сідоров, О. В. Ханова, П. О. Черномаз.

*Затверджено Міністерством освіти і науки України
як підручник для студентів вищих навчальних закладів
(лист №1/11-5833 від 18.04.2014 р.)*

С 24   **Світова економіка** : підручник / за ред. А. П. Голікова,
О. А. Довгаль. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. – 268 с.

ISBN 978-966-285-135-9

Підручник спрямований на активне засвоєння дисципліни «Світова економіка» згідно з державною програмою Міністерства освіти і науки України. У підручнику в логічній послідовності розкриваються сучасний зміст та основні структурні характеристики світової економіки, аналізуються тенденції та перспективи розвитку національних економік в умовах інтернаціоналізації господарської діяльності.

Для студентів вищих навчальних закладів, викладачів, а також фахівців-практиків у галузі міжнародних економічних відносин.

УДК 339.9(075.8)
ББК 65.5я73

ISBN 978-966-285-135-9

© Харківський національний університет
імені В. Н. Каразіна, 2015
© Голіков А. П., Довгаль О. А. та ін., 2015
© Літвінова О. О., макет обкладинки, 2015

ПЕРЕДМОВА.....	6
РОЗДІЛ 1. Формування світового господарства.....	8
1.1. Теоретичні основи розвитку світової економіки.....	8
1.2. Етапи становлення і розвитку світової економіки.....	31
1.3. Головні риси глобальної економіки.....	37
Основні визначення, терміни, поняття.....	42
Питання для самоконтролю.....	42
Тестові завдання.....	42
Рекомендована література.....	44
РОЗДІЛ 2. Ресурсний потенціал світової економіки.....	46
2.1. Економічні ресурси як складові елементи виробничого потенціалу.....	46
2.2. Роль мінеральної сировини в глобальній економіці.....	48
2.3. Технологічні та інформаційні ресурси.....	56
2.4. Трудові ресурси глобальної економіки.....	62
2.5. Фінансово-кредитні ресурси сучасного світу.....	68
Основні визначення, терміни, поняття.....	71
Питання для самоконтролю.....	72
Тестові завдання.....	72
Рекомендована література.....	74
РОЗДІЛ 3. Структуризація світової економіки.....	75
3.1. Структуризація світової економіки та її критерії.....	75
3.2. Галузева структура світової економіки та тенденції її розвитку.....	81
3.3. Функціональна структура глобальної економіки та її елементи.....	99
Основні визначення, терміни, поняття.....	104
Питання для самоконтролю.....	105

Тестові завдання.....	105
Рекомендована література.....	107
РОЗДІЛ 4. Транснаціоналізація і глобальна трансформація світової економіки.....	109
4.1. Транснаціоналізація як форма глобальної трансформації світової економіки.....	109
4.2. Модель ТНК.....	113
4.3. ТНК як суб'єкт глобальної економіки.....	122
Основні визначення, терміни, поняття.....	133
Питання для самоконтролю.....	133
Тестові завдання.....	134
Рекомендована література.....	136
РОЗДІЛ 5. Економіка розвинених країн світу.....	137
5.1. Загальна характеристика економіки розвинених країн світу.....	137
5.2. Моделі та динаміка економічного розвитку розвинених країн.....	141
5.3. Особливості економічного розвитку країн-членів ОЕСР.....	145
Основні визначення, терміни, поняття.....	157
Питання для самоконтролю.....	158
Тестові завдання.....	158
Рекомендована література.....	160
РОЗДІЛ 6. Країни, що розвиваються, у глобальній економіці.....	161
6.1. Загальна характеристика економіки країн, що розвиваються.....	161
6.2. Моделі та динаміка економічного розвитку країн, що розвиваються.....	167
6.3. Економіка найменш розвинених країн (НКР).....	176
Основні визначення, терміни, поняття.....	183
Питання для самоконтролю.....	183
Тестові завдання.....	184
Рекомендована література.....	186
РОЗДІЛ 7. «Нові індустріальні країни» у всесвітньому господарстві.....	187
7.1. «Нові індустріальні країни»: місце у світовій економіці.....	187
7.2. Регіональні особливості «нових індустріальних країн».....	194

Основні визначення, терміни, поняття.....	204
Питання для самоконтролю.....	204
Тестові завдання.....	204
Рекомендована література.....	206
РОЗДІЛ 8. Економіка перехідних суспільств.....	207
8.1. Загальна характеристика економіки країн з перехідною економікою.....	207
8.2. Загальна характеристика країн Центральної та Східної Європи.....	212
8.3. Загальна характеристика країн, що виникли внаслідок розпаду Радянського Союзу.....	214
8.4. Китай як найбільш ефективне перехідне суспільство та його характеристика.....	230
Основні визначення, терміни, поняття.....	235
Питання для самоконтролю.....	235
Тестові завдання.....	236
Рекомендована література.....	237
РОЗДІЛ 9. Україна у світовій економіці.....	238
9.1. Адаптація господарської системи України до світової ринкової економіки та її конкурентоспроможність.....	238
9.2. Місце України у світовій економічній системі.....	243
9.3. Специфіка процесів інтернаціоналізації на сучасному етапі розвитку України.....	251
Основні визначення, терміни, поняття.....	256
Питання для самоконтролю.....	256
Тестові завдання.....	257
Рекомендована література.....	259
СЛОВНИК ТЕРМІНІВ.....	260